

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران

مدرسه علمیه ریحانه الرسول سلام الله علیها شهرستان یزد

عنوان

عوامل محبت در خانواده از منظر اسلام

استاد راهنما

فاطمه جعفری ندوشن

پژوهشگر

نجمه السادات نژاد حسینیان

طیبه جهان تاب

ملیحه چاوشیان

تابستان ۱۳۹۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تحمیدیه

حمد و سپاس خداوند منّان را که از آیات حضورش همسرانی از جنس خودمان است که برای ما خلق نموده است،

حمد و سپاس خدایی را که با محبّت است و بین ما و

همسرانمان نیز مودّت و رحمت قرار داده است.

«وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا
لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ
فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ»

منّت خدای را که آرامش را با ذکر خود و آفریدن ازواج به بشر زمینی

هدیه نمود.

تقدیم به

صاحبان عاشقانه‌ترین زندگی عالم

مولای صبر و شجاعت **علی‌مد التلام** و بانوی ایثار و محبت **فاطمه سلام‌الله علیها**

که در کوچه‌پس‌کوچه‌های زندگی‌شان بوی محبت پیچیده است و صحنه زندگی‌شان سرشار از لحظه‌های مهرورزی و محبت است .

تقدیر و تشکر

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند:

« لا یشکر الله من لا یشکر الناس ؛ شکر خدای تعالی نکند آن بنده

که شکر مردمان نکند » (شهاب الاخبار ، ص 340)

از تمامی کسانی که مرا در انجام این تحقیق مساعدت نموده‌اند سپاس فراوان رادارم:

از خداوند مهربان که در تمام مراحل زندگی راه را برایم هموار نمود تا در مسیر دین گام

بردارم،

از اساتید ارجمندم به‌ویژه **سرکار خانم فاطمه جعفری ندوشن** که مرا

در به انجام رساندن این تحقیق یاری نموده و مرا از راهنمایی‌هایشان بهره‌مند کردند،

از پدر و مادر عزیز و از همسر فداکارم که تمام شرایط را جهت طی نمودن درجات

تحصیلی برایم فراهم نموده و محبت خود را در صحنه عمل به نمایش گذاشت.

نتیجه گیری

محبت از مهم ترین و به عبارتی عالی ترین مبانی تعلیم و تربیت در فرهنگ اسلام است و از طرف دیگر اندیشه و فرهنگ غنی اسلامی خانواده به عنوان یک پایگاه مقدس و ارزشمند برای تربیت و پرورش افراد پاک، کامل و سعادتمند جایگاه والایی که در رأس آن دو وجود زن و مرد نقش آفرینی می کنند که با پیوند مقدس ازدواج آن را پرورش دادند و زندگی پایدار ایجاد می کنند اما آنچه دو جنس مخالف را در کنار هم قرار داده است مودت و رحمتی است که خداوند خود را جاعل آن می داند و خلقت زن برای مرد و مرد برای زن و قرار دادن مهر و عشق میان آن ها از نشانه های خود و آیات هستی می داند اما این محبتی است که آن دو جذب می شوند به خاطر هدفی است که خداوند برای بنده های خود قرار داده است.

ابتدا محبت بین زن و شوهر را خداوند در دل آنها قرار می دهد، سپس زن و شوهر هر دو باید از طریق عبادت خدا و توسل به ائمه معصومین آن را حفظ کنند.

امید است که با توکل به خدا و ائمه معصومین زن و شوهر ها بتوانند این محبت را در زندگی خود حفظ کنند، زیرا که ممکن است بر اثر ناملایمات و حوادث زندگی، سختیها بر انسان وارد شود و انسان دیگر نتواند آنها را تحمل کند . ممکن است بنیاد خانواده از هم پاشیده شود، ولی اگر انسان همواره در زندگی خدا را به یاد داشته باشد و از ائمه معصومین کمک بخواهد سختیها بر او آسان می شود، و زندگی خود را با هرگونه سختی و مشکلاتی حفظ می کند.

منابع و مأخذ

* قرآن کریم

* نهج البلاغه، ترجمه محمد دشتی

منابع فارسی

۱. آیت الهی، زهرا، مهارت های زندگی خانوادگی در آئینه آیات و روایات، چاپ دوم، قم، نشر معارف، ۱۳۹۳.
۲. انصاریان، حسین، فرهنگ مهرورزی، چاپ سوم، قم، دار العرفان، ۱۳۸۳.
۳. بهشتی، احمد، خانواده در قرآن، چاپ سیزدهم، قم، مؤسسه بوستان کتاب، ۱۳۸۴.
۴. پسندیده، عباس، رضایت از زندگی، چاپ یازدهم، قم: انتشارات دار الحدیث، ۱۳۹۱.
۵. حسینی، داوود، روابط سالم در خانواده، تهیه مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما، قم؛ مؤسسه بوستان کتاب، مرکز حوزه علمیه قم، ۱۳۸۶.
۶. حسینی، سید علی اکبر، اخلاق در خانواده، چاپ اول، تهران، انتشارات اسلامی، ۱۳۶۹.
۷. داوود نژاد، مسلم، راز های تسخیر قلب همسر، چاپ اول، قم، انتشارات مهر دلدار، ۱۳۹۲.

۸. رحمانی، حجت الله، محبت دوستی و دوست یابی، قم، انتشارات جامعه القرآن الکریم، ۱۳۹۰.
۹. صدری مازندرانی، حسن، هنر همسر داری، چاپ اول، قم، انتشارات میراث ماندگار، ۱۳۸۵.
۱۰. طاهر زاده، اصغر، حقیقت نوری اهل بیت، چاپ سوم، انتشارات لب المیزان، بی جا، ۱۳۹۲.
۱۱. عارفی، داوود، حب در قرآن، چاپ اول، قم، انتشارات سبط النبی، ۱۳۸۸.
۱۲. غلامرضایی، حمید رضا، معجزه صمیمیت، چاپ هفدهم، تهران، انتشارات نسل نو اندیش، ۱۳۹۴.
۱۳. قلی نوری، میرزا رضا، ریاض المحبین، چاپ ثامن الحجج، قم، انتشارات طوبای محبت، ۱۳۸۹.
۱۴. مداحی آملی، محمد رضا، محبت در در سیمای بهشتیان، چاپ دوم، تهران، انتشارات شلاک، ۱۳۸۶.
۱۵. محدثی، جواد، عشق برتر، چاپ چهارم، قم، بوستان کتاب، ۱۳۸۳.
۱۶. محمدی ری شهری، محمد، راهنمای محبت، چاپ اول، قم، ناشر سازمان چاپ و نشر دار الحدیث، ۱۳۸۲.
۱۷. _____، تحکیم خانواده از نگاه قرآن و حدیث، چاپ ششم، قم، دار الحدیث، ۱۳۹۲.
۱۸. محمد زاده، راضیه، زن اگر این گونه بود، تهران، انتشارات منیر، چاپ اول، ۱۳۸۴.
۱۹. محمودی، امیر ملک، راهنمای خانواده، چاپ طهان، قم، انتشارات شهاب الدین، ۱۳۹۳.
۲۰. مصطفوی، جواد، بهشت خانواده، چاپ قدس، قم، انتشارات دار الفکر، ۱۳۹۰.

۲۱. مکارم شیرازی، ناصر، شیوه همسری در خانواده نمونه، چاپ اول، قم، انتشارات نسل جوان، ۱۳۸۸.

۲۲. نفری، یدالله، نقش دوستی در خانواده و جامعه، چاپ عترة، قمف انتشارات نفری، ۱۳۹۰.

منابع عربی

۱. حر عاملی، محمد ابن الحسن، وسائل الشیعه، ج ۱۴، بیروت، دار احیاء التراث العربی، بی تا.
۲. الكلینی، محمد بن یعقوب، اصول کافی، ج ۴، چاپ دوم، تهران، انتشارات اسلامیه، ۱۳۶۲، ص ۴۱۹.
۳. مجلسی، محمد باقر، بحار الانوار، چاپ دوم، بیروت، مؤسسه الوفا، ۱۴۰۳ ق.
۴. ابن فارس، احمد بن فارس، معجم مقاییس اللغة، قم: مکتب الاعلام الاسلامی، ۱۴۰۴ ه.ق، ج ۲، ص ۲۶؛ راغب اصفهانی، حسین بن محمد، مفردات ألفاظ القرآن - بیروت، چاپ: اول، ۱۴۱۲ ه.ق.
۵. ابن منظور، محمد بن مکرم، لسان العرب، چاپ سوم، بیروت: دار صادر، ۱۴۱۴ ه.ق، ج ۱.
۶. ابن سیده، علی بن اسماعیل، المحکم و المحيط الأعظم - بیروت، چاپ: اول، ۱۴۲۱ ه.ق، ج ۲.
۷. فراهیدی، خلیل بن احمد، کتاب العین - قم، چاپ: دوم، ۱۴۰۹ ه.ق، ج ۳.

پایان نامه و مقاله

۱. عوامل تداوم محبت بین همسران
۲. کلثومصغار، پایان نامه، مهارت های گفتاری و رفتاری زوجین،
۳. راضیه، محمد زاده، مقاله زن اگر این گونه بود، تهران، انتشارات منیر، چاپ اول، ۱۳۸۴، ص ۱۲۹.

٤. مقاله عوامل تحکیم و تقویت